

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-05225/20-17

PŘÍKAZ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako příslušný správní orgán podle § 64 odst. 1 zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, a podle čl. 58 odst. 2 písm. i) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), vydává dne 18. prosince 2020 v souladu s § 150 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a § 90 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, tento příkaz:

- I. se uznává vinným ze spáchání přestupku podle § 62 odst. 1 písm. b) zákona č. 110/2019 Sb., neboť porušil některou ze základních zásad pro zpracování osobních údajů podle čl. 5 až 7 nebo 9 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679, kterého se jako správce osobních údajů držitelů datových schránek podle čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679 dopustil tím, že minimálně v období od 2. listopadu 2020 do 3. prosince 2020 bez jakéhokoliv právního titulu zpracovával osobní údaje fyzických osob za účelem zaslání nevyžádaných nabídek prostřednictvím jejich datových schránek,

čímž porušil povinnost stanovenou čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, tedy povinnost zpracovávat osobní údaje pouze na základě některého právního důvodu upraveného v písm. a) až f) tohoto ustanovení,

- II. se uznává vinným ze spáchání přestupku podle § 62 odst. 1 písm. c) zákona č. 110/2019 Sb., neboť porušil některé z práv subjektu údajů podle čl. 12 až 22 nařízení (EU) 2016/679, kterého se, jako správce osobních údajů držitelů datových schránek podle čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679, dopustil tím, že minimálně v období od 2. listopadu 2020 do 3. prosince 2020 při zaslání nabídek fyzickým osobám prostřednictvím jejich datových schránek, těmto neposkytl informace uvedené v čl. 14 nařízení (EU) 2016/679, a to zejm. o totožnosti a kontaktních údajích správce, a o účelech a právním základu zpracování,

čímž porušil právo subjektu údajů stanovené čl. 14 nařízení (EU) 2016/679, tedy právo na to, aby v případě, že osobní údaje nebyly získány od subjektu údajů, správce poskytl subjektu

údajů zde uvedené informace, a to nejpozději v okamžiku, kdy poprvé dojde ke komunikaci se subjektem údajů, mají-li být osobní údaje použity pro účely této komunikace,

- III. za což se mu podle § 35 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb. a v souladu s čl. 83 odst. 5 nařízení (EU) 2016/679 ukládá

pokuta ve výši 285.000 Kč

(slovy dvě stě osmdesát pět tisíc korun českých)

splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 19-5825001/0710, variabilní symbol IČO obviněného, konstantní symbol 1148.

Odůvodnění

Podkladem pro vydání tohoto příkazu je spisový materiál Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) shromážděný na základě stížností jednotlivých držitelů datových schránek ve věci zasílání nevyžádaných nabídek [redacted] (dále jen „obviněný“) doručených ve dnech 15. listopadu 2020 až 18. listopadu 2020, a dále sdělení Ministerstva vnitra ČR ze dne 8. prosince 2020 obsahující výpis počtu datových zpráv odeslaných v období 2. listopadu 2020 do 3. prosince 2020 z datové schránky obviněného do datových schránek typu fyzická osoba.

Ze spisového materiálu vyplývá, že obviněný zasílal fyzickým osobám – držitelům datových schránek nevyžádané nabídky, a to minimálně v období 2. listopadu 2020 do 3. prosince 2020. Z obdržených stížností plyne, že tímto způsobem prostřednictvím datových zpráv obviněný kontaktoval s nabídkou [redacted] s titulkem [redacted] minimálně subjekty údajů [redacted]

Ze sdělení Ministerstva vnitra ČR ze dne 8. prosince 2020 obsahujícího výpis počtu datových zpráv odeslaných v období 2. listopadu 2020 do 3. prosince 2020 z datové schránky obviněného do datových schránek typu fyzická osoba pak vyplývá, že obviněný v tomto období prostřednictvím datových schránek kontaktoval celkem 4 238 fyzických osob.

K předmětu řízení lze konstatovat, že dle čl. 4 bodu 1 nařízení (EU) 2016/679 se osobním údajem rozumí veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě (dále jen „subjekt údajů“); identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména odkazem na určitý identifikátor, například jméno, identifikační číslo, lokační údaje, síťový identifikátor nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby. Informace, které zpracovává obviněný o fyzických osobách, které jsou držiteli datových schránek (minimálně v rozsahu jejich jména, příjmení, adresy trvalého bydliště) jsou osobními údaji ve smyslu čl. 4 bod 1 nařízení (EU) 2016/679, neboť se jedná o informace o identifikovaných osobách. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. února 2009 čj. 9 As 34/2008-68 je osobním údajem analogicky též ID datové schránky, když jejím prostřednictvím je možno daný subjekt v určitém časovém úseku přímo

kontaktovat, a tento subjekt je tak dosažitelný a jistým způsobem určitelný (obdobně jako prostřednictvím telefonního čísla). Případná skutečnost, že fyzická osoba je podnikatelem dle příslušných právní předpisů, ji z oblasti působnosti nařízení (EU) 2016/679 nevyjímá.

Dle čl. 4 bodu 2 nařízení (EU) 2016/679 se zpracováním rozumí jakákoliv operace nebo soubor operací, které jsou prováděny s osobními údaji nebo soubory osobních údajů pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů, jako je shromáždění, zaznamenání, uspořádání, strukturování, uložení, přizpůsobení nebo pozměnění, vyhledání, nahlédnutí, použití, zpřístupnění přenosem, šíření nebo jakékoliv jiné zpřístupnění, seřazení či zkombinování, omezení, výmaz nebo zničení. Obviněný v rámci své činnosti nepochybně zpracovává osobní údaje držitelů datových schránek, neboť je shromažďuje, a dále používá pro kontaktování těchto osob. Současně je tedy v této souvislosti i správcem údajů výše uvedených subjektů ve smyslu čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679, neboť v rámci své činnosti určil účel a prostředky zpracování (zasílání nevyžádaných nabídek do datových schránek subjektů údajů).

Zpracování osobních údajů musí být vždy v souladu se základními zásadami, které jsou zakotveny v čl. 5 nařízení (EU) 2016/679. Tyto zásady představují základní pravidla, od nichž se odvíjejí všechny procesy zpracování, a zároveň jsou též nejdůležitějšími principy, které správci určují, jak má s osobními údaji nakládat.

K výroku I. tohoto rozhodnutí správní orgán uvádí, že jedna ze základních zásad pro zpracování osobních údajů je vyjádřena v čl. 5 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 2016/679, podle kterého musí být osobní údaje ve vztahu k subjektu zpracovávány korektně a zákonným a transparentním způsobem („zákonnost, korektnost a transparentnost“). Na tuto zásadu pak navazuje čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, dle kterého je zpracování zákonné, pouze pokud je splněna nejméně jedna z podmínek stanovených v písm. a) až f) tohoto ustanovení a pouze v odpovídajícím rozsahu.

Ze spisového materiálu vyplývá, že obviněný kontaktoval fyzické osoby, držitele datových schránek, s nabídkou [REDAKCE] s titulkem [REDAKCE]
[REDAKCE]

S ohledem na okolnosti případu je však evidentní, že obviněný nedisponoval souhlasem subjektů údajů, kterým své nabídky zasílal [článek 6 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 2016/679]. Obviněnému nesvědčí ani právní důvod zpracování uvedený v článku 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679, tedy že zpracování osobních údajů je nezbytné pro účely oprávněných zájmů příslušného správce či třetí strany, kromě případů, kdy před těmito zájmy mají přednost zájmy nebo základní práva a svobody subjektu údajů vyžadující ochranu osobních údajů, jelikož neexistuje předchozí např. zákaznický či jiný obdobný vztah, který by zakládal možnost zasílání sdělení tohoto typu právě z titulu oprávněného zájmu. Pro účely zasílání zpráv či jiných sdělení není možné a priori využívat kontakty v rámci systému datových schránek. Nadto uživatelé datových schránek neočekávají zasílání obdobných zpráv ze strany obviněného. Je rovněž zřejmé, že se neuplatní ani právní důvod zpracování osobních údajů prováděné ve veřejném zájmu dle čl. 6 odst. 1 písm. e) nařízení (EU) 2016/679. Úřad k tomuto konstatuje, že zpracování osobních údajů ve veřejném zájmu je přípustné pouze v případě, kdy je určitý subjekt k takové činnosti zmocněn zvláštním právním předpisem. Ani zbylé právní tituly dle článku 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679 se pak na předmětné zpracování osobních údajů nedají z podstaty věci aplikovat.

Správní orgán tedy na základě výše uvedeného považuje za prokázané, že obviněný porušil svým jednáním povinnost stanovenou v čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, tedy povinnost zpracovávat osobní údaje na základě některého z právních důvodů (zákonnost zpracování osobních údajů).

K výroku II. tohoto příkazu správní orgán konstatuje, že podle čl. 12 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679 je správce povinen přijmout vhodná opatření, aby poskytl subjektu údajů stručným, transparentním, srozumitelným a snadno přístupným způsobem za použití jasných a jednoduchých jazykových prostředků veškeré informace uvedené v člancích 13 a 14 a učinil veškerá sdělení podle článků 15 až 22 a 34 o zpracování, zejména pokud se jedná o informace určené konkrétně dítěti. Informace poskytne písemně nebo jinými prostředky, včetně ve vhodných případech v elektronické formě. Pokud si to subjekt údajů vyžádá, mohou být informace poskytnuty ústně, a to za předpokladu, že identita subjektu údajů je prokázána jinými způsoby.

Dle čl. 14 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679 platí, že jestliže osobní údaje nebyly získány od subjektu údajů, poskytne správce subjektu zde uvedené informace, a to zejm. o totožnosti a kontaktních údajích správce, účelech zpracování, pro které jsou osobní údaje určeny, a právním základem pro zpracování, kategorie dotčených osobních údajů a případné příjemce nebo kategorie příjemců osobních údajů. Podle odst. 2 správce poskytne i další informace, jsou-li nezbytné pro zajištění spravedlivého a transparentního zpracování ve vztahu k subjektu údajů (např. dobu, po kterou budou osobní údaje uloženy, zdroj, ze kterého osobní údaje pocházejí, a informace o právech subjektů údajů). Dle odst. 3 pak správce tyto údaje poskytne nejpozději v okamžiku, kdy poprvé dojde ke komunikaci se subjektem údajů, mají-li být osobní údaje použity pro účely této komunikace.

Ze spisového materiálu je zjevné, že obviněný nesplnil svou informační povinnost, když při zasílání výše uvedených nabídek nesdělil subjektům údajů přinejmenším účel zpracování jejich osobních údajů, právní základ tohoto zpracování, způsob získávání a shromažďování jejich osobních údajů, z jakých zdrojů jsou čerpány a jaká jsou práva subjektů údajů. Obviněný tedy nezajistil skutečnou transparentnost zpracování osobních údajů subjektů, když jim neposkytl informace způsobem a ve lhůtách stanovených nařízením (EU) 2016/679.

Správní orgán konstatuje, že obviněný porušil práva výše uvedených subjektů údajů, když jim nejpozději v okamžiku, kdy poprvé došlo ke komunikaci, neposkytl informace uvedené v čl. 14 nařízení (EU) 2016/679.

Podle § 5 zákona č. 250/2016 Sb. je přestupkem škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Podle § 41 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější. Správní orgán tak musel v rámci aplikace tzv. absorpční zásady posoudit, který přestupek spáchaný obviněným je nejzávažnější. Dospěl přitom k závěru, že se jedná o přestupek podle § 62 odst. 1 písm. b) zákona č. 110/2019 Sb., neboť se jednalo o porušení zákonnosti zpracování, představující jednu z nejdůležitějších povinností správce zajišťující legitimitu zpracování osobních údajů.

Za porušení základní zásady dle čl. 83 odst. 5 nařízení (EU) 2016/679 lze uložit správní pokutu až do výše 20 000 000 EUR, jedná-li se o podnik, až do výše 4 % z celkového ročního obrátu celosvětově za předchozí finanční rok, podle toho, která hodnota je vyšší.

Podle čl. 83 odst. 2 nařízení (EU) 2016/679 se při rozhodování o uložení sankce a její výši přihlédne zejména k povaze, závažnosti a délce trvání porušení, k povaze, rozsahu a účelu dotčeného zpracování, k počtu dotčených subjektů údajů a míře škody, která jim byla způsobena, a k dalším okolnostem porušení stanoveným v tomto článku.

Při stanovení sankce tak správní orgán přihlédl, jako k okolnosti zvyšující závažnost jednání, zejména k celkové povaze jednání, když obviněný zneužíval datové schránky fyzických osob za účelem zasílání nevyžádaných nabídek v době nouzového stavu, kdy na základě usnesení vlády ČR ze dne 30. října 2020 č. 1110 o přijetí krizového opatření byla po dobu nouzového stavu zavedena možnost zasílání poštovních datových zpráv zdarma za účelem usnadnění elektronického styku občanů i státní správy navzájem. Takové jednání je s ohledem na nouzový stav nezbytné kvalifikovat jako společensky vysoce škodlivé a v příkrém rozporu s dobrými mravy. Ze sdělení Ministerstva vnitra ČR navíc vyplývá, že tak obviněný činil ve velkém rozsahu vůči tisícům fyzických osob, držitelů datových schránek. Správní orgán tak při stanovení výše pokuty zohlednil též vysoký počet dotčených subjektů. Správní orgán jako k přitěžující okolnosti přihlédl též k tomu, že jednáním obviněného bylo porušeno více povinností stanovených mu nařízením (EU) 2016/679. Po souhrnném zhodnocení všech okolností byla pokuta uložena při samé dolní hranici sazby, kterou nařízení (EU) 2016/679 stanoví a která, jak je výše uvedeno, činí 20 000 000 EUR.

Správní orgán považuje ve smyslu § 150 odst. 1 správního řádu skutkové zjištění za dostatečné a na základě výše uvedeného považuje za prokazané, že obviněný porušil svým jednáním povinnost stanovenou v čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679 (tedy povinnost zákonného zpracování osobních údajů), a dále povinnost stanovenou v čl. 14 nařízení (EU) 2016/679 (tedy informační povinnost vůči subjektu údajů), a proto rozhodl podle § 150 odst. 1 správního řádu ve spojení s § 90 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. ve věci příkazem.

Poučení: V souladu s § 150 odst. 3 správního řádu lze u Úřadu pro ochranu osobních údajů proti tomuto příkazu podat ve lhůtě 8 dnů ode dne jeho doručení odpor, kterým se příkaz ruší a řízení pokračuje.

Příkaz je doručen dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení na poště. V případě doručování do datové schránky je dnem doručení okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději ale desátý den ode dne dodání příkazu do datové schránky.

Praha 18. prosince 2020

otisk
úředního
razítka

JUDr. Jiří Žůrek
ředitel odboru dozoru
(podepsáno elektronicky)